

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdaje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdaje stane: za en mesec .f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece .f. 3.—, za pol leta .f. 5.—, za eno leto .f. 10.—. Naročnina je plačevati naprej za eno leto brez priložne naročnine se sprava se oziroma. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglaš se računa po tarifi v petstu; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglaš itd. se računajo po pogodbi. Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprotajajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo ulice Molino plečolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst. Odprište reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Častitim našim gg. naročnikom!

Vsakemu je znano, da se plačuje naročnina naprej, a vzlic temu se velika večina čestitih gg. naročnikov ne drži tega pogoja. Minolo je tretje četrletje in nastopilo četrto, a mnogo njih ni doposlalo naročnine ni za III., ni za tekoče četrletje. Vsem zamudnikom določimo nakaznice, iz katerih je razvidna zastana naročnina. V interesu lista in stvari same prosimo, da nam gg. zamudniki dopolnijo v nakaznici označen znesek čim prej, ker drugače bomo primorani ustaviti jim list.

Upravništvo „Edinosti“.

Javni shod

političnega društva „Edinost“ pri sv. Ivanu dne 24. oktobra 1897.

(Dalje)

Zborovalec I. Benc je želel vedeti, kako stoji stvar z verifikacijo istrskih volitev? Predsednik mu je pojasnil, kako da valed dogodkov ni mogla stvar priti na dnevni red. Volitve so se izročile v pretres takozvanemu verifikacijskemu odseku. Ker pa je bil zaključen drž. zbor, razšli so se tudi odseki. Sedaj, po zopetnem sestanku zbornice, so morali vnovič voliti tudi ta odsek. Ta odsek bode proučeval te volitve in potem poročal zbornici o vseh svojih proučevanjih. Toda mogoče je, da bomo morali še dolgo čakati, ako bodo trajale nadalje sedanje homatije v zbornici. Morda pride celo do tega, da se odgodi zborovanje.

Za besedo se je oglašil dr. Rybář, ki je spregovoril v bistvu tako-le: V parlamentu vladajo sedaj take zmešnjave, da niti poslanci sami ne vedo, pri čem da so. To je žalostno za prebivalstvo. Tam gori bi se morali posvetovati in sklepati o prvih interesih ljudstva, o modrih zakonih, o pametnem preustrojenju davkov, in o tem, koliko bi morali dati vsakemu narodu za to, kar isti

PODLISTEK

Na straži.

Spisal: Janko Kessler.

Ko je mati dovršila svoj popravek, prisela je k očetu in ugrabila sta to in ono. Večkrat je pri tem pomenku potegnila s predpasnikom preko obraza in čela in marsikatera grenka solzica je izginila v njem, o kateri ni nihče vedel, da jo je rodilo materino oko.

Toda njegove misli se niso vrstile samo okrog teh dragih mu prizorov, ampak zašle so še drugam.

Bredi vasice stoji veličastna lipa, pod katero je tolikokrat prepeval s tovariši in užival najslajše ure svoje mladosti, ko je bil še svoboden. Kako lahko je še ukal in prepeval tedaj!

In ako se spominja prizora o odhodu, trga se mu srce v prsih. Zapeli so ono, ki pravi: „Zdaj gremo...“ in njemu je bilo težko, še težje pa njegovim dragim. In ko se jim je siloma iztrgal iz rok, ko je prisedel na vozič, v katerem ga je čakal oče nestrpno, a navidezno mirno, ko so ga zaporedoma poljubili tovariši mladostnih let, ko jim je zaklical zadnji: „Z Bogom“, koliko očij je bilo rosnih tedaj; kdo bi jih bil preštel?

Oče je lahko švrljal po konju in zdajci je zajokalo vse na glas. Njemu pa je ušel pogled proti sosedovim. Tam na oknu med cveticami je zrl mlado devojko, ki si je z belim robcem brisala vroče, grenke solze.

žrtvuje za državo. Toda o vsem tem ni sledu. In morda še dolgo ne bo. Med tem pa se godi zlo, jako zlo, zlasti nam Slovanom na jugu. Godi se nam tako slabo, da niti ne moremo več čakati. Mar nismo čakali že dovolj? (Burno odobravanje.) Posebno hudo nam je tudi v gospodarskem pogledu. Dolžnost bi bila parlamentu in vladi, da pomagata revežem. No, vlada bi bila pripravljena, nekoliko pomagati onim, ki trpe bečo valed letošnjih elementarnih nezd. Ali veste, kako delajo gori? Ravno danes sem čital, da je bila seja odseka, kateremu se je posvetovati o tej pomoči — nesklepčna! Da se torej niso mogli posvetovati. (Senzacija.) Kadar razsajajo Nemci in uprizarjajo škandale, takrat je vse po konci in vsi so na licu mesta, ko pa treba misliti na trpeče ljudstvo, tedaj ostajajo seje nesklepčne! (Viharno odobravanje.) To je sramota.

Kar se dostaja našega političnega položaja, oziroma, kako nam je soditi o sedanjem sistemu, v tem pogledu nam je najbolje merilo vedenje naših Italijanov. Oni so povsem zadovoljni! S tem je povedano vse! (Vsklikanje: Tako je!) To je: tudi nas bi vlada rada imela na svoji strani, ali dati nam neče ničesar!

Lahi so torej zadovoljni. Prav poučno za nas je njih vedenje. S prvega niso vedeli, kam bi se dejali. Skakali so sem in tja. Včasih so se celo razdelili: polovica jih je glasovala za vlado, polovica pa proti njej. Včasih pa so se izgubljali iz zbornice, ko je prišel čas glasovanja. Menili so, da se na ta način ne zamerijo na nobeno stran. Ali ko je prišel trenotek, da so morali pokazati svojo pravo barvo, tedaj so pripoznali, da so prav zadovoljni se sedanje vlado!!! To je za nas najbolji dokaz. Saj ne bi rekel, ako bi mi zahtevali Bog ve kaj. Toda mi zahtevamo le pravične stvari. In ker nam jih vlada neče dati, so Italijani zadovoljni žnjo! (Tako je! Vsklik: Dvojezični napisi

Še jedenkrat je pozdravil s klobukom, odčenim s šopkom jesenskega cvetja in izginil za ovinkom.

Kolikokrat je že ponovil to slovo in vselej mu je bilo hudo kakor tedaj in morda še huje.

Blizu lipe stoji vsaki vodnjak. Jasno vidi dve leti mlajšo sestrico, kako z vedricem zajema srebrno-čisto vodo; in kdo prihaja po poti?

Rudeče-lično dekle v belih, kratkih rokavcih se je ustavilo poleg sestrice. Radost se jej je čitala z ljubkega obraza. Skrivnostno jej je zašepetala nekaj na uho in pomaknili sti se od vodnjaka. Tam je sosedova izvlekla iz nedrij skrbno zavito sliko. Ukljub mraku, ki je zagrinjal naravo, izvil se jej je glasen vsklik iz persij, ko je spoznala brata v svetli vojaški opravi...

Kako sladki spomini!

V daljavi se oglašajo stražniki. Slavec v grmiču je utihnil; to ga je vzdramilo teh tožnih in veselih misli.

Minoli sti dve uri; tovariš se bliža, da ga zamenj.

Kakšne misli mu bodo begale po glavi; morda slične; kdo ve? — — — — —

Toda ne, zmotil se je; zopet je tiho v naravi, le žabe regljajo v zopernih akordih.

Slutnja se mu vzbuja; dozdeva se mu, da ga zalezuje nekdo.

„Kdo je“, je zagrmel njegov glas, ko je o-

v Istri!) Da, dvojezični napisi! Ti značijo smer in taktiko sistema! Zahteva po dvojezičnih napisih v Istri je vendar najpravičnejša, ker tam žive dve narodnosti. Ker pa so Lahji protestovali in grozili, ukrenila je vlada tako, da sedaj ni nikakih napisov. (Smeh!) Ker niso hoteli Italijani, pa mi nismo smeli dobiti svoje pravice. In tako vlada zahteva našo podporo!

Ne le, da vlada ne stori ničesar, da bi se zboljšalo naše stanje, ampak celo na slabšem smo sedaj ukljub temu, da so naši poslanci v večini. Veste, kaj bi svetoval jaz mesto poziva našim poslancem, naj bodo trdni in naj vztrajajo? Jaz bi predlagal, naj pridejo domov, in naj puste, da se vlada in Nemci prepirajo med seboj. Ali ne storim tega, ker smo poslancem poverili svoje zaupanje in v tem zaupanju prepuščamo njim, da ukrenejo najboljše po svoji previdnosti. Zato sem se zadovoljil tudi jaz z resolucijo, predlagano po g. predsedniku, ki v milejši formi izreka to isto, kar mislim jaz. (Pritrjevanje in pohvala.) (Zvršetek prih.)

Ustava: vir narodnim preprirom v Avstriji.

III.

Nagib k tvorjenju narodnih strank.

Pisec stavlja dve glavni vprašanji: a) Ali so državne ustanove na potu dosegi narodnega mira? b) Ali so narodne težnje tako zapreka?

Odgovor se glasi, da je glavna krivda na državnih ustanovah! To je v državnem zboru in v deželnih zborih. Tu ni mogoče uspešno delovanje. Zato ne, ker so ta zastopstva narodno mešana in se stranke ne morejo razvrstiti po političnih in gospodarskih, torej stvarnih razlogih, ampak je odločilen le narodni moment. A ravno v tem pogledu nimamo nikake nade pisec brošure, da bi se obrnilo na bolje. On meni namreč, da kakovost nasprotnika je odločilna za tvorjenje strank.

pazil črno osebo v temini. Za odgovor je počil strel. — — —

Vsklik mu je zamrl na ustnicah; smrtno zadet se je zgrudil na tla.

Iz male rane tik pod srcem pa je vrela kri, rudeča srčna kri; zavest ga je zapuščala.

V vojašnici so čuli strel ter nemudoma hiteli na kraj nesreče. Vojak se je boril s smrtjo. Duh mu je postal meglen, neprozoren; telo mu je ledeno in vendar je še živel.

„Tam“ in pokazal je v temo; hipoma se vsklonil, lice mu je zarudelo, znak blaženosti se je za trenotek razlil po bledem obličju. Hotel je nekaj naročiti, a glasu ni imel več. Še jedenkrat se je ozrl v domovino sveto, hoté se posloviti od svojih dragih. Trenotek še in izdihnil je svojo ju-naško dušo. — — — — —

Preiskava ni mogla najti zločinca, zlasti ker je bil vojak tih in ni imel nikakih sovražnikov. Sodili so, da ga je ustrelil kak narodni nasprotnik. In kdor pozna razmere v Pulju, kdor ve, kako črtijo onega, ki se zaveda svoje narodnosti, lahko uvidi verjetnost tega domnevanja.

Čez dva dni je spremljala vojaška godba mrtveca k zadnjemu počitku, da mu izkaže zadnjo zasluženo čast. Za krsto pa sta stopala star mož in mlada deklica; prvi molé zroč pred-se, poslednja glasno ihtéča.

Bila sta njega oče in sestra.

(Zvršetek).

Ako je drugorodni nasprotnik naroden, moramo biti narodni tudi na naši strani. In tako je dan nagib za tvorjenje narodnih strank v naših zakonodavnih zastopih. In ta nagib je močnejši, nego vsi gospodarski oziri. To pa tem bolj, ker je narodni moment dele velevažen tudi za mero politične moči, ampak je pomemben tudi za gospodarski razvoj. Narod, ki je duševno razvit v svojem jeziku, prihaja veliko nagelje do cvetja v gospodarstvu, nego bi mogel to doseči pomočjo tujega jezika. Po takem je le naravno, da vsaka narodnost ljubosumno in instinktivno stremi po tem, da si zagotovi in širi prilike za razvoj. S tem je pojasnjeno, zakaj politični in gospodarski nagibi ne morejo paralizirati narodnega momenta.

Na to se je obrnil pisec do zelo važnega vprašanja: do socialnega. In tu nam podaje isto trditev, katero smo dokazovali tudi mi v ciklu člankov na adresu socialnih demokratov, trditev, da socialna demokracija ne more in ne sme prezirati narodnega momenta!

Pisec meni celo, da je sreča za socialno demokracijo, da je v Avstriji nastopila še le sedaj, ko je postalo nemogoče, da bi jedna narodnost nadvladala drugo. Tako ni mogla gojiti nade, da bi postala narodno jednotna. Taki poskusi bi se bili izjalovili tudi njej in storiti bi morala pot nazaj k poštevanju narodnega momenta, katero pot nazaj delajo avstrijski odnosi že leta sem.

Socialna demokracija je bila prisiljena urediti se po obstoječih odnosih. Zadovoljiti se mora le s stvarno zvezo med seboj in čuvati se mora pred poskusi, da bi postala tudi narodno jednotna.

Iz kratka: tudi pri njej je deloval nagib za organizacijo stranke po narodnostih. In ravno s tem, da se je ločila po narodnostih, zagotovila si je socialna demokracija svoj obstanek.

Ali razumejo ta jezik socialni demokratje v Trstu? Ali se jim ne zdi pogubno, da tirajo svoje sodruge v mednarodnost! Menijo-li, da ne velja tudi zanje gornja nepobitna trditev, da gospodarski razvoj je najhitreji ob opori lastne narodnosti? Po nepremagljivem narodnem nagibu se da tudi tolmačiti na videz čudno, v resnici pa povsem naravno dejstvo, da imamo v naših parlamentih skupin, v katerih sede različne politično nasprotne si stranke. Dokler je v nevarnosti narodni interes, dotlej odlagajo radi vsi vse druge stvari.

Narod, ki išče svoje blaginje v sebi, je podeden krepkemu možu; ako ne stori tega, mora siromašno prosjati pri drugem narodu, v katerem se sledečji izgubi. Morda se približa nekoliko blaginji, ali kako dolga pot je to! Še le daljnji potomci postajajo enakovredni členi.

Pisec prihaja torej do zaključka, da je brezvpešno prizadevanje, ako bi hoteli siliti na politični in gospodarski razvoj, dokler so državne ustanove — v prvi vrsti parlament — taki, da narodni nagibi silijo v medsebojni boj. Moči, ki bi bile poklicane ustvarjati kaj pozitivnega, se v resnici le duše med seboj. Ker v parlamentarnih zastopih se vse dosega le z bojem, so vse narodnosti prisiljene, da uveljavijo svoje zahteve in se morajo urejati kakor narodne stranke!

Potem izvaja nadalje: ker narodnim stremljenjem ni nikjer pravega kraja, ker je z narodnim gibanjem spojena tudi velika občutljivost, je jasno, da naša neprimerna ustavna uredba naravnost izživlja sedanje žalostne razmere. In zaključuje, da tu ni pomoči s takimi krparijami. Dokler se ne premene, oziroma popolne naše ustavne uredbe, bode le rasla razburjenost.

Kje da tiči pomajknjivost naše ustave, o tem pa prihodnjič.

DOPISI.

Iz Skopega, 17. okt. 1897. (Izv. dop. Ker se je neki dopisnik iz Skopega v cenj. „Edinosti“ št. 124 od dne 16. t. m. prav ljuto in srdito zagnal v mojo osebo, predbacivaje mi raznovrstne napake, blagovolite mi, gosp. urednik, dati nekoliko prostora, da zavrnem krivične napade. Najbrže je dala povod tem obrekovanjem sumnja, da sem jaz provzročitelj dopisa od dne 9. t. m. v „Edinosti“. Velecenjeno uredništvo mi more potrditi, da tega dopisa nisem jaz poslal. (Potrjamo. Op. uredn.) Ob enem pa je gnala dopisnika k tem napadom tudi njega škodoželjnost ter nizko maščevanje nad mojo osebo. Toda k stvari!

Najprvo pravi dopisnik, da se je god sv. Mihaela obhajal — „prizanesljivo rečeno“ — brez petja. Čemu prizanesati? Dajte torej pravo ime onemu petju! Po menenju mnogih je bilo eno petje zadošno v takih razmerah. Ali zahtevate mari od dveh fantičev cel zbor? Na očitano „škripanje zamolklih orgelj“ pa (in naj misli pri tem na instrument sam, ali pa na moje orgljanje) mu odgovarjam z narodno prislovico: „Čevljar sodi naj kopita“. Bilo je drugih veščakov, nego je g. dopisnik, ki so se izrazili pohvalno o tukajšnjih orgljah in tudi jaz nisem kak nevednež v orgljanju, kakor bi me rad naslikal moj nasprotnik. Nadalje trdi g. d., da sem jaz kriv, da niso pevci peli, ker jih nisem vabil na vaje. Komu hočete zabavati to v glavo? Vrabci na strehi čivkajo že, da edini vzrok je bil ta, da jim ni dal g. župan dovoljenja za ples. Ali niste nič izvedeli o tem, da so eno uro pred veliko mašo fantje stavili gosp. županu alternativo: „če ne dovolite plesa, ne bode petja v cerkvi in tudi „duplirjev“ ne bo nihče nosil?!“ In ako je to znano g. dopisniku, zakaj brije resnici v obraz ter vali krivdo name? Ali se mu zdi g. župan ali kdo drugi pretrda kost? Kar se pa tiče uporabe županske oblasti nasproti služabniku, mislim, da je dopisnik še premlad, da bi smel dati nasvete g. županu.

Kako ljubezljiv je dopisnik v ščuvanja! Potem mi predbaciva trdo srce v narodnem oziru, češ, da sem jaz kriv, da se ne ustanovi kako društvo. To je pa hud tabak! Gospod! Ali si nisem ravno jaz veliko prizadeval pred leti, da bi se zasnovo pevsko in bralno društvo? Ali ni znano dopisniku, da sem sklical dne 11. febr. 1894. prvo skupščino in dne 24. maja t. l. drugo v ta namen, da bi se ukrenilo potrebno za sestavo pravil? Napravil sem jih jaz, kakor sem se obvezal na skupščini. Ako je drago dopisniku, mu jih še danes lahko pomolim pod nos.

Tudi denarja smo imeli že dokaj nabranega v to svrhu. Kdo je razdrl vse to? Kdo je kriv? Dopisnik in njega strankarji naj se udarijo po prsih in naj vsklikajo: „mea culpa!“ Jaz obžalujem srčno, da začeto ni imelo vpeha.

No, sedaj pa naj g. dopisnik napravi enak poskus. Mogoče, da se njemu bolje posreči, nego meni, saj ima „gorko srce za narod!“ No, do sedaj še nismo nikdar čutili te njegove gorkote. H koncu še jedno vprašanje: kako on tolmači to, da sem ravno jaz kriv, da ni narodnega blagostanja pri nas? Ali se je v Skopem že kdaj ganilo le z mezinem v prospeh narodni stvari — brez mene? In jaz da bi bil to preprečil se svojo navidezno sposobnostjo? Dopisnik ne ve, kaj govori. Sledečji meni smešno: „on ima dvojno mero časa“. Odgovarjam na kratko: Časa imam res dvojno mero, ako gre za narodnost. Tebi ga pa vedno primanjkuje v takih slučajih. In vzgledi? Tvoje posneme ne sezajo niti do kolen mojim vzgledom. Glede pajčevine po cerkvi niti ne odgovarjam; najbrže je mislil dopisnik takrat na pajčevino v svoji lastni glavi. S tem sem pri kraju. Na morebitne nadaljnje napade ne bom odgovarjal.

Franjo Prencis.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 27. oktobra 1897.

Državni zbor. Zopet so namlatili nekoliko prazne slame. Preko predlogov, da se ministerski predsednik položi na zatožno klop radi dogodkov v Hebu dne 11. julja t. l. prešla je zbornica na dnevni red. V imenu nemških velepos je predlagal posl. Bärnreither, da je preiti na dnevni red na sličen način, kakor o prvi zatožbi: dodal je nekoliko graje na adresu vlade.

Za obtožbo je prvi govoril Nemec Bendel. Predno je jel naštevati vse grehe grofa Balenija, izrazil je svoje obžalovanje na odstopu Kathreina od predsedništva. Mož, člen židovsko-liberalne stranke je očital skupinam na desnici, da nimajo srca za blaginjo države in ukupnosti, marveč, da mislijo le na svoj interes. Tako je očital strankam v večini člen stranke, ki tepta državne ustanove v blato, ki ugonobljuje parlament, ki ne dopušča nikakega dela za blaginjo ljudstva samo zato, ker — ni več na krmilu on! Ti gospodje so kakor tat, ki kriči: Primite ga! Posl. Kindermann je delal poklone Nemcem drugih pokrajin, ker postopajo solidarno z češkimi

Nemci. Potem je prišel na vrsto neizogiben Wolf. Začel pa je z opazko, da se njemu samemu čudno zdi, da govori — da-si iz mlajših poslancev — že v tretjič za zatožbo ministrov. Potem pa je povedal Badeniju, da Nemci sovražijo to vlado. Dokler bode na krmilu ta vlada, Nemci ne privole v nobeno razpravo, bodisi katerega koli zakona. Da pa dokaže, da je tudi on pogumen v svojih trditvah, je vskliknil, da Nemci nimajo talenta za šovinistične manifestacije. Človek mora biti res le Wolf, da more zatrditi kaj takega, po vsem tem, kar prirejajo sedaj Nemci v parlamentu in izven istega! A ne samo pogumen, ampak tudi odkritosrčen zna biti gosp. Wolf. Povedal je namreč najnedolžnejšim obrazom, da za nje ima država vrednost le dotlej, dokler ne spravlja v nevarnost nemške narodnosti, in dokler priznava Nemcem pravico, da stoje na čelu drugim. Ta izjava posl. Wolfova je izzvala živih protestov na desnici. A mož je rasel se svojo nalogo, vskliknivši: „Dosedaj nismo škilili preko meje, ampak smo gledali tja naravnost in odkrito. Sedaj pa nas z bodali gonijo preko meje. Mi se čutimo združene z brati v Nemčiji!“ Ali ni to jako odkritosrčno! In dalje je rekel g. Wolf, da sedaj, ko so dali Nemci nekoliko kulture drugim narodom v Avstriji, jo morajo pričeti nositi na Vzhod! (Aha! Vsklik stavčev.) Klasičen je bil vsklik Wolfov: ali menite, da se s tem dviga patrijotizem naroda, ako se grdo postopa žnjim?! Tem vsklikom je Wolf najgroznejše obsodil svojo lastno stranko, ki je najgrje dušila patrijotizem v družih. Za tem je razkril svojo srčno željo: Avstrija naj bi stopila z Nemčijo v tako razmerje, v kakoršnem so združene države nemške. To je, Avstrija naj bi se ponizala na nivo kake nemške države v žepnem formatu! Cesar naš naj bi se uvrstil med tiste nemške potentate, ki nimajo nikakega drugega posla več v zgodovini, nego izvajati voljo v Berlinu. Tako ulogo prisojajo Nemci naši Avstriji! — In po takih veleizdajskih izjavah je Wolf zaključil svoj govor grdo profanacijo, da je klical Boga na pomoč.

Ko sta se še nekoliko zbesedila podpredsednik Kramar in Nemec Lechner, vršilo se je glasovanje. Vpeh dela? Velik kup — prazne slame! Zrnja pa naj si išče prebivalstvo — kjer hoče!

Pred zaključkom se je prečital tudi že omenjeni predlog socialistov za novo obtožbo ministrov.

K. položaju. Zadnjič smo rekli, da je vreme jako premenljivo v katoliški ljudski stranki. Še se ni posušilo črnilo, katerim smo napisali to zatrdilo, že so dokazali dogodki vnovič, da je temu res tako. Včeraj se se je zdelo, da so se ti gospodje zopet nekoliko sprijaznili z večino, sinoči pa naz je presenetila vest, da je predsednik zbornice dr. Kathrein odložil svoje čast. In da je jasneje, da je to storil zato, ker ni v soglasju z večino, storil je ta toli važen korak, ne da bi bil obvestil o tem skupine na desni. Pa tudi z vlado je bajne nezadovoljen dr. Kathrein. Zlasti da ni hotel čuti o kakem strogem postopanju proti obstrukciji. Ker se ima volitev novega predsednika vršiti morda že jutri, vsakako pa te dni, je naravno, da vsi ugibljejo o kandidatih za to čast. Večina je bajne za to, da se novi predsednik zopet izvoli iz nemške katoliške ljudske stranke. Le ta poslednja hoče baje kandidirati zopet dra. Kathreina, in se čuje tudi glas, da imenovana stranka ne bi hotela voliti nobenega drugega iz svoje srede razun Kathreina, ker to da bi bila nekaka nezaupnica dosedanjemu predsedniku. Ostale skupine na večini — tako pravijo nadalje poročila — pa ne mislijo več na Kathreina, ampak na Ebenhecha ali Fuchsa, ali pa na češkega veleposestnika grofa Zedwiza. Ako smemo verjeti hrzovjavi v „Mattinu“, je Kathreinov odstop uplival poživljajoče na večino. Le-ta da se je kazala včeraj zmagovestneje nego kdaj poprej.

Poleg predsedniške krize vznaja vso pozornost parlamentariških krogov zadnji govor barona Banfya, iz katerega je razvidno, da se pripravlja Ogerska na izkoriščenje sedanjih homatij v Avstriji v tem zmislu, da izdatno razširi svojo samostojnost in nezavisnost od Avstrije. Vsakako pa je jasno iz teh izjav, da ogerska vlada ne računa več na to, da bi se moglo v Avstriji ustavnim potom urediti razmerje do Ogerske.

To jedno pa je gotovo, da je odstop Kathreinov posjestril tudi vprašanje nagodbene provizorija. Sedaj se mora odločiti tako ali tako.

O resnosti položaja priča tudi vest, da takoj po svoji povrnitvi na Dunaj vsprejme cesar parlamentarcev iz raznih skupin, da jih pouči o posledicah, ki morajo nastati, ako se v Avstriji pokaže nemožnost za rešenje razmerja do Ogerske ustavnim putem.

Naši Italijani so se poizgubili včeraj nekam tja na stran v grmovje, ko bi trebalo glasovati za ali proti grofu Badenju. Junaški vztrajajo torej v svoji taktiki guncanja sem in tja: niso glasovali ne tako, ne tako, da bi jim pozneje ne mogel očitati kdo, da so glasovali tako ali tako. Živio! — Toda včeraj so hoteli biti gospodje še bolj navihani. Poslali so v svet nekoliko peska za oči, češ: predsednik Malfati je imel pripravljeno še posebno resolucijo v imenu italijanskega kluba, ali ni je mogel oddati, ker je bil pozabil prijaviti se za besedo! Še enkrat: živio!

Resolucija je bila baje prirojena tako, da se izreka rahla graja vladi, ker ne postopa dovolj liberalno glede zborovanj, a zajedno se izreka, da vlada ni kršila nobenega zakona, ko je — prepovedala shod v Hebu.

Le škoda, da ni prišla v zbornico ta salomonska razsodba. Potem bi bili vedeli vsaj, da vlada ni prav postopala v Hebu, a da je — če se pomisli prav — vendar prav postopala. Veče elastičnosti si pač ne moremo misliti.

Daleč so že na Hrvatskem! Nekaj zemljalnega iz „banovine“! Občina Virje na Hrvatskem je morala izdati sledeči oglas:

„Zvedelo se je, da tudi ženske na javnih prostorih v večji družbi rade govore o volitvah. Ker so pa taki razgovori, zlasti če jih provzročajo ženske, lahko v povod, da se motita javna varnost in red in ker se ženske tudi kažejo agitatorke, zato se opozarjajo prebivalci, da se vzdržijo takih pogovorov sploh, posebno pa še med ženskami. Opozarjajo se posebno oni, ki nimajo volilne pravice, da se kar nič ne razgovarjajo o takih stvareh, ker bi se sicer morali proti njim nastopiti z največjo strogostjo.“

Župan občine Virje je še pozabil v svojem razglasu št. 1028 dostaviti, da se bode najstrože kaznoval tudi oni, ki bi se smejali radi vsebine tega razglasa. No, presrečna občina Virje v banovini! Tebi ne zasije tako kmalu žarek ženske emancipacije, razun, ako se preselijo vse tvoje zastopnice krasnega spola v — Ameriko.

Toda bodimo resni. Stvar je resna in — žalostna. Silno žalostno je to za zistem, ki se mora posluževati takih sredstev, da duši javno mnenje in vzdržuje — sebe. Ali usoda nositeljev takih sredstev bi nas ne brigala dalje, ako bi z istimi ne bila v zvezi usoda bratskega nam naroda. V očigled takim ukazom je pač umestno vprašanje: Ali je v Hrvatski še možno govoriti — nočemo govoriti o pojavih ustavnega življenja — ampak o najprimitivnejih pojmi osebne svobode? Srečni podaniki države turške — njim je bolje! Daleč so prišli politički odnosi na Hrvatskem pod zastavo „reda in dela“, a še dalje je došel zistem: menda na svojo — zadnjo postajo. Dobro je le to, da je čisto tudi v najžalostnejih dogodkih nekaj tolažbe. In tu je res v veliko tolažbo nada, da je vladajoči zistem na Hrvatskem res srečno dospel na svojo zadnjo postajo, kjer strojevodje navadno — zapušča lokomotivo.

Komisar za Kreto ali „Drang nach Osten“. Kakor poroča „Wiener Allg. Zeitung“ je ob soglasanju vseh velevalisti imenovan provizornim komisarjem za Kreto polkovnik Schaffer, doma iz Luksemburga, torej iz Nemčije.

Schaffer je že dolgo časa škilil na Kreto in želel postati administratorjem na tem otoku ter se je sam poganjal za to mesto, katero je baje dosegel sedaj. V ta namen se je pridno učil v novogrškem jeziku. Ako Schaffer res pride na Kreto, bode njegova prva skrb, da naj me veliko posojilo v namen zasnovanja gospodarske uprave na otoku, potem pa da reorganizuje vojsko v svrhu pacifikacije otoka. Schaffer baje dobro pozna Orijent, kjer je že v nekaterih bitkah služil za vojaka, konečno se je oženil z begato Armenko Dadjano, s katero živi kakor upokojen polkovnik.

Stvar se sama na sebi glasi jako priprosto in Schaffer utegne postati dober gospodar, istina pa je, da so Nemci zopet nekaj dosegli na Vztoku in da nemški upliv ne ostane brez vspeha i na

Kreti. Da se Nemčija s svojimi uplivom na jeden ali drug način pririne na Vztok, o tem ni bilo dvoma, saj je cesar Viljem II. brat grške kraljice. In ako bi hoteli iti še dalje, Nemčija ni imela zadnje besede pri začetju in razvitku krečanskih homatij, kjer se je spekel zopet debel kostanj za velikonemško politiko. Iz šerjavice potegnil pa je ta kostanj krvaveči grški narod. Ali ne pomeni vse to in ono označeni „Drang nach Osten“? Vztočnim narodom pa, ne njihovim vladarjem, izrečno narodom, katerim je še ljuba njihova narodnost in domovina, pa glasno kličemo: pazite se!

Različne vesti.

Flapp je imenovan nadškofom v Gorici. Tako poroča „Piccolo“ v povsem pozitivni obliki in označuje to imenovanje kakor veliko zmago Italijanov. Mi se vzdržujemo vsake opombe. Ako se vest potrdi tudi od druge strani, potem spregovorimo tudi mi svojo, in sicer tako odkrito, da bode imel čistega vina pred seboj njegova prevzvišenost.

Nemški in slovanski duhovniki. „Ostdeutsche Rundschau“ ima neki članek pod naslovom „Nemški narod — nemška cerkev — nemški duhovniki“. V tem članku se kar peni nemška strast in pangermansko sovraštvo do Slovenstva.

Z ozirom na to, da se namerava letos izročiti papežu, — tako čitamo v ljublj. „Slovencu“ — spomenica v staroslovenskem jeziku, v kateri se prosi papeža dovoljenja, da se uvede v bogoslužje zopet staroslovenski jezik, postavlja se članek na stališče — nemškega bogoslužja, kakoršno je uvedel v cerkev Martin Luther. Članek svetuje, da se zahteva od Rima nemško bogočastje: „Kar je že jedenkrat bilo, zamore zopet priti, in kar je dovolil jeden papež (Janez VIII.), ne more odbiti drugi (Leon XIII.), kajti sicer se poruši umetno podprto posloplje nezmotljivosti“.

Ako bi ta nemška misel imela resno podlago in bi vsa vsebina ne bila že znana nemška objestnost, vredno bi bilo, se pečati na širje šnjo. Ker pa članek prav izvestno ne doseže tega, česar „želi“, tedaj moramo vso vsebino njegovega spisa smatrati le izbruhom nemškega fanatizma, v katerem se govori sledeče: „Nemški duhovniki, posnemajte slovanske duhovnike! Njihovo delovanje je grozno in vi? Dočim so si slovanski duhovniki v svesti svojega pokoljenja, mislite vi, da morate biti brezbarvni v narodnem obziru. Tam narodna zavest, tu narodno izdajstvo! Kaj vam pomaga vaše slepo obračanje do Rima? Ali niste ogoljufani vi, duhovniki, proletarci duhovskega stanu?“ Tako ščuje članek nemško duhovščino v narodno nestrpnost in želi avesti i v cerkev politično sovraštvo. Ker je odpadnik Luther uvajal v svojo cerkev nemški jezik, potem hoče postavljati Luthra nasproti bratoma Cirilu in Metodu, katera sta učila sveto vero v slovenskem jeziku, toda v smislu rimske cerkve.

Najbolji znak, kako malo je člankarju v „Ostdeutsche Rundschau“ v resnici za vero, pak je zaključek njegovega opisa, v katerem pravi: „Blagor vam, ako kličete z nami: nemškemu narodu nemška cerkev, na katere žetvenikih služijo nemški duhovniki nemškemu Bogu!“

Komentara ne bi trebalo. No, le jedno opazko. Ako se med slovansko duhovščino krepkeje pojavlja narodna zavest, ako se slovanski duhovnik izraziteje identifikuje z narodnimi težojami, ako je gorečnejši v narodnem pogledu, nego nemški duhovnik, je to le čisto naravna stvar. S tem se slovanski duhovnik ne pregrešuje proti naukom ljubezni svoje cerkve, niti se nemški duhovnik ne pregrešuje proti svojemu narodu. Naravna je taka razlika v postopanju nemškega in slovenskega duhovnika iz tega jednostavnega vzroka, ker je Nemcu zagotovljena narodnost, narodnost Slovana pa vial v tisoč nevarnostih. Nemški duhovnik nima p voda, da bi se utikal v borbe za narodnost, slovanskemu duhovniku pa je tako utikanje — dolžnost!

Vabilo na občni zbor podp. učit. društva, ki bo 4. dne nov. meseca v Nabrežini točno ob 10. uri dop. Dnevni red: 1. Praktični uk: čitanje pol ure, naz. uk pol ure s prvoletniki. 2. Verifikacija zapisnika zadnjega zborovanja. 3. „Iz Celja v Kamnik“ — potop. črtica. 4. Predlogi. 5. Pevske vaje. Na obilno udeležbo uljudno vabi

odbor učit. društva za Sežanski l. okraj.

Odbor „Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico“ bode imel svojo redno sejo v soboto dne 30. t. m. pop. ob 2½ uri.

Himen. V Celju se je poročil narodnjak gosp. Ivan Rebeček z gospodičino Josipino Životnikovo. Bilo srečno!

Vodovod v Logatcu. Dela za ta vodovod so se že pričela in bode že dovršena do prihodnjega poletja. — Kdor trka, njemu se odpre.

Uvoz ovac iz Kranjskega. Ker se je v okraju črnomeljsem pojavila nalezljiva bolezen med ovčami, je odredilo c. kr. namestništvo tržaško, da se ne smejo goniti ovce iz omenjenega kraja na Primorsko. Iz ostalih delov Kranjske smejo se ovce dovažati na Primorsko samo po železnici.

Iz Ljubljane nam pišejo: Naši Nemci in nemškutarji so vam drugi tiči v svoji „politiki“, nego smo mi. Ti si mislijo: počasi se tudi daleč pride. „Kranjska hranilnica“ jim stavlja vsako leto na stran 20.000 gl. za zidanje nem. gledališča; kadar bo kacic 150.000 gl. vkup, prično pa z zidanjem poslopja. — V nedeljo, 30. t. m. se bo pa vkljub protestu obč. sveta vršila tu nemškonacijenalna slavnost društva „Südmärkischer Sängerbund für Krain und Küstenland!“ Pa bomo že skrbeli Slovenci za to, da se bode vedli ponižno ti nemški junaki. Kar jim bo manjkalo kulture, jim je posodimo mi! Torej nemška gospoda, le ponižno.

Zopet tatovi v cerkvi. Iz Gročane v Istri nam pišejo: „V noči dne 25. in 26. t. m. so tatovi vlomili v župno cerkev na Gročani. Zlomili so ključavnico ter odnesli škrinico z miloščino. Ker je cerkev na samotni in je tudi burja pihala, ni bilo slišati ničesar. Cerkev je uboga, zato toliko bolj občuti storjeno jej škodo“. (To je v najnovejšem času že menda tretji slučaj v okraju koperskem, da se je izvršil najgusnejši vseh ropov: rop v božjem hramu, v svetišču. Peklenške nрави mora biti lopov, pravi duševni nestvor, ki svojo tatinsko roko skruni svetišču. Prosimo slavne oblasti, posebno pa pripoznano vrlo orožništvo, da stori vse mogoče, da čim prej dobi v svojo pest gnusne lopove. Op. ured.)

Odbor slovenskega akad. društva „Slovenija“ na Dunaji, izvoljen na I. občnem zboru dne 23. oktobra, sestavlja se je za zimski tečaj tako-le: Predsednik: phil. Anton Jeršinovič, Podpredsed.: iur. Fran Suklje, Tajnik: phil. Ivan Merhar, Blagajnik: iur. Dragotin Dernovšek, Knjižničar: phil. Hinko Vodnik, Arhivar: iur. Alojzij Mesar, Gospodar: iur. Matej Marinček, Namestnika: iur. Ivan Lavrenčič, iur. Fran Vidmar, Pregledniki: iur. Metod Dolenc phil. Ivan Orel iur. Fran Novak.

Izpred sodišča. Marijo Luin iz Ajdovščine je bilo obsodilo deželno sodišče na 4 meseca jače radi razžaljenja Njegovega Veličanstva. Kasalsko sodišče je razveljavilo to razsodbo in je odredilo novo razpravo. Ponovna razprava se je vršila predvčerajšnjem in je bila Luin rešena obtožbe. — 26letni Elvard Seunig je dobil 10 mesecev radi tatvine in pride pod policijsko nadzorstvo po prebiti kazni.

Papežev jubilej. Dne 1. januarja 1898. bode 60 let, odkar je sv. Oče Lev XIII. pel novo mašo. V ta namen se bodo dne 1. januarja brale posebne maše po vsem krščanskem svetu.

Doli s sleparjem! Ako je res, kar se čuje o nekem Italijanu iz Vidma, potem treba, da se tega človeka postavi na obtožno klop. Dotični slepar pošilja baje po vsem Slovenskem in Hrvatskem okrožnice in vabi ljudi na izseljevanje v Brazilijo pod silno zapeljivimi pogoji. Na drugem mestu lista opozarjamo naše občinstvo na ukaz Šenpavelske vlade v Ameriki in prosimo, naj bi ljudje pazili in poslušali naše svarila. Mnogokomu bi bilo seveda ljubo, da se kar največ Slovencev izgubi iz domovine in naredi prostor tujcem. Zlasti iz Notranjskega da je izzvalil slepar že mnogo ljudi. Pazite na sleparja!

Izseljevanje v Ameriko. Vlada v San Paulu v južni Ameriki je prepovedala neki firmi za naseljevanje Evropejcev v Ameriki, da nadalje naseljuje ljudi v državi. Trdka je namarevala naseliti okoli 60.000 ljudi iz Evrope in je razposlala svoje agente. Seveda bi v teh 60.000 bilo precejšen del prebivalcev iz Avstro-Ogerske. Z ozirom na ta ukaz Šenpavelske vlade, še bolj pa z ozirom na žalostno resnico, da so izseljenci v poslednjih časih bili grozno varani, ko so došli v novi svet, ker so prišli v roke brezvestnim pijav-

kam, agentom taci naseljevalnih tvrdk, opozarjamo slovenske prebivalce, naj se pazijo teh zapeljivcev, kateri obetajo zemljišča izseljencem pod ugodnimi pogoji. Taka zatrjevanja so gole, zlobne laži, katere morajo drago plačati izseljenci. Vlada v San Paolo je izjavila, da ne namerava dopuščati več samostojnih naselbin. To bodi v svarilo izseljencem v Sv. Pavel in sploh v Ameriko, kjer so zavladale po največ krajih žalostneje gospodarske razmere, nego so že v Evropi. Ker pa se je nadejati, da se tudi v Avstriji obrne na bolje v gospodarskem pogledu, je torej že s tega stališča ne-spametno, opusčati domovino, kjer je še vedno najboljše, dasi je treba pretrpeti to in ono.

Ustrelil se je Josip Pongrac, sedlar v Krškem in sicer na kegljišču neke gostilne. Uzrok samomoru je neznan.

Mačka, ki bere „Piccolo“. Nemalo smeja je provzročila predsinočnem slika v ulici San Cilino, ki vodi k sv. Ivanu. Ondi je ležal blizu svetilnika na cesti star list „Piccolo“ in pred njim je čepela mačka. Dolgo je strmela žival v vrste časopisa, ne zmené se za ljudi, ki so postajali in smehom zili na ta izredni prizor. Konečno je mačka ne-neverjetno stresla z glavo in počasi se obrnila na odhod. „Piccolo“ pa je odnesel veter. Ker je pisec teh vrst tudi bil med gledalci, si je napravil sledeči zaključek: „ako je zmajevala z glavo nad listom neumna četirinožna žival, kako ne bi zmajeval z glavo razumni dvonožni človek?“

Žrtva štrajkov. Na Ogerskem se je pripetil sledeči slučaj: Neka žena, mati treh otrok, je bila prisiljena štrajkati z drugimi delavci jedne in iste tovarne. Ker pa jo je gnala lakota, sprejela je zopet delo po starim pogoji. Na to so jo prisilili štrajkovci, da je ostavila delo. Ker reva ni vedela, kaj bi počela, je obupala in se hotela usmrtiti. Vrgla je najprej svoje osemmesečno dete v vodnjak, potem je hotela utopiti še ostala dva otroka in — sebe. A zabranili so jej in rešili otroka. Potem pa je bila tožena poskušenege detomora (ker zakon se ne ozira na duševno in materialno stanje obupanega!) in je morala presedeti 4 mesece v zaporu. Ni pa znano, koliko odškodnine so jej dali voditelji štrajka za prebito sramoto in bedo.

Velika nesreča na železnici. V Ameriki se je prevrnil v reko Hudson ekspresni vlak, ki je vozil iz Buffala v New-York. Progo je prejel podkopala voda in vlak se je v najhujem diru udri in izginil v valovih. 28 oseb je mrtvih, nekatere so rešili težkim trudom tako, da so razbili strehe pogrezlih vagonov in izvlekli iz njih ljudi.

Morska lisica. Dne 20. t. m. so vjeli ribiči v Bakru morsko lisico. Žival je dolga štiri metre in tehtala dve sto kilogramov. To čudovito ribo nameravajo poslati posredovanjem gosp. Barača v zagrebški coološki muzej.

Nepravi poklic. Socijalistični poslanec Gellenberger, katerega je nedavno temu zadela kap, ravno ko je dovršil neki svoj govor v državnem zboru nemškem, je bil ključar iz Nürnberga v Bavarski. Človek je bil izboren zastopnik socialistov v državnem zboru, ali pred zbornico učenih ljudi je težko govoriti onemu, ki se ne čuti v svojem elementu. Zato je menda ta govor toli razburil nürnbergskega poslanca, da ga je zadela kap. Ne, ni vsakdo poklican....

Najnovejše vesti.

Dunaj 27. (Zbornica poslancev). Finančni minister je predložil zakonski načrt za uravnavo plač državnim slugom. Potem so pričela glasovanja po imenih. Do 2. ure 45 m. popoldne je bilo že 9. glasovanj. Glasovanja se nadaljujejo.

Dunaj 27. Uradni list objavlja naredbo justičnega ministerstva od 7. oktobra 1897 o polaganju sodnih spisov pri občinskem načelniku v Trstu.

Petrograd 27. „Novoje Vremja“ dokazuje, da princ Josip pl. Battenberg bi bil najsposobnejši guverner na Kreti, in sicer po svojem nemškem pokolenju in po svojem zakonu z črnogorsko princezino.

Atene 27. Nekaj stotin Tesalcev se je že povrnilo domov. Splošna povrnitev se bode vršila, ko se odloči o podrobnostih. Brzojavna zveza med Turško in Grško je zopet odprta. V Tesaliji je že ostra zima. Zapadel je sneg.

Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarnja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta) katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k. Vis. prejšnje gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodnje **Stefanije** Stoklenca velja 90 kr.

Tužnim sreem naznanjajo podpisani sorodnikom in prijateljem prežalostno vest, da je njihova predraga mati, oziroma tašča in stara mati, gospa

Frančiška Hackel

danes zjutraj ob 4. uri po dolgi in mučni bolezni, previdjena se svetotajstvi v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki predrage se prenesejo jutri, v četrtek dne 28. t. m. naravnost na pokopališče sv. Ane.

TRST, dne 27. oktobra 1897.

Ema Abram, Julija Neth, hčeri.

Ivan Abram, Gustav Neth, zeta.

Rudolf in Ema Abram, Irma, Ana in Erminia Neth, unuki.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen — — — — — Pšenica za spomlad 1898 11.78 do 11.80 Oves za spomlad 6.34 6.36. — Kaca josen 8.70 8.72. Koruza za maj-juni 1897. 5 14 5.15 Pšenica nova od 78 kil. f. 12.80—12.90 od 79 kilo 12.95 13.— od 80 kil. f. 13.05—13.10, od 81 kil. f. 13.15 13.20 od 82 kil. for. — — — — — Pšena 6.30 9.— prosa 6.15 6.45

Pšenica: Slabe ponudbe, omejeno povpraševanje. trg mlačen. Prodaja 24000 mt. st. Vreme: lepo.

raga. Nerafinirani sladkor for. 11.45 do 11.47. Za notranji trgovini: Centrifugal f. 36.50 Concasse f. 37.— Cetrorni f. 37.75 v glavah f. 38.25 —

Kava. Kava Santos good average za oktr. 39.75 za februar 40.25

Hamburg. Santos good average za oktober 32.— za december 32.— za marec 32.50 za maj 33.25 mirno.

Dunajska borza 27. oktobra 1897

	včeraj	danes
Drjavni dolg v papirju	102.10	102.10
„ „ v srebru	102.30	102.35
Avstrijska renta v zlatu	123.05	122.90
„ „ v kronah	101.45	101.45
Kreditne akcije	352.25	352.—
London 10 Lst.	119.65	119.65
Napoleoni	9.52	9.52 1/2
20 mark	11.75	11.75
100 ital.	45.10	45.10

ZAHVALA.

Podpisani odbor izreka tem potom svojo najprišrenejšo zahvalo vrlému tamburaškemu zboru od Sv. Mar Magd. spodnje za prijazno sodelovanje na naši veselici dne 24. t. m., — g. J. Sancinu, dolinskemu županu in č. g. A. Ščitarju, ricmanjskemu duhovnu, za denarni prispevek za veselico; — g. Jan. Granduču za brezplačni odstop krasne dvorane; vsem peykam in pevsem društva „Slavec“ in njega pevovodju za divno petje; — domačim igralkam in igralcem, ki so častno rešili svoje utože, kakor tudi vsem udeležencem, ki so pripomogli, da se je veselica — navzlic divjeji burji — sponesla v vsakem pogledu sijajno. Živeli! Odbor bralnega in pevskega društva „Slavec“. V Ricmanju, 26. oktobra 1897.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL
Rafaela Stalia
 Via Malcanton št. 1.
 Zaloge pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blaganj, po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga pohištva in tapetarij
 lastnega izdelka, v ulici Cordaiuoli št. 2, (nasproti pivarno „Aurora“) kompletne zakonske sobe in jedilnice, železno pohištvo in kuhinske pohištvo po izvanrednih cenah. Prevzemljem naročbe v vsaki stroki. Udani G. Dalla Torre.

Hotel Volpich
 „pri črnem orlu“ (Aquila nera)
 TRST
 Via S. Spiridione, Corso, Via S. Nicolò, najbolj v središču popolnoma na novo opravljen.
KOPELJI, VOZ K VSEM VLAKOM.
 V pritličju „Restavracija Pilsen“ od F. Volpicha.

Uniforme za jednoletne prostovoljce
 vseh orožnih vrst po najnižji ceni in vsako vrstne vojaške oprave po originalnih tvorniških cenah, kakor tudi civilne obleke po najnovejšem kroju in fazonu pri **Franu Jiras**, zavod za uniformiranje Ulica Caserma št. 9.

Domača slovenska gostilna FRANA VALETIČA v ulici Solitario št. 12.

Podpisani priporoča se slav. občinstvu za obilen obisk ob vsaki priliki. Toči vipavska vina, bela in črna, po najnižjih cenah. Kuhinja je preskrbljena vedno z jedačami. Postreže se tudi pristnim brinjovcem, tropinovcem in slivovcem itd.

Udani **Fran Valetič**.

V „Narodnem domu“ PEKARIJO, v Barkovljah

je odprl podpisani v kateri prodaja vedno frišen kruh, sladšičice, pastete in vsakovrstno moko po najnižjih cenah. Jemlje v pecivo tudi domač kruh. **Matija Martincič**.

Ulica Donota št. 9.
Mehanična delavnica
 ustanovljena leta 1869
Petra Braidoin sina
 prevzema poprave šivalnih strojev in koles in vseh mehaničnih del. Dela izvršuje najnatančneje in po najnižjih cenah. Prodaja tudi kolesa nova in obrabljena kakor tudi šivalne stroje. Abonement za hranitev koles po 2 gl. na mesec.
Ulica Donota št. 9.

Svečar v Serioi J. KOPAČ Solkaneka cesta št. 9.
 priporoča velečastitemu svečenstvu, cerkvenim upravam, ter slavnemu občinstvu pristne

Voščene sveče
 kilogram po 2 gl. 45 nč.
 Ha so one sv. če, koje nosijo pretokolirano tvornično znamko, nepokvarjene, jamčim se svoto 1000 kron.
 Sveče sklabeje vrste za pogrebe in postran-ko razsvetljavo cerkva dobivajo se po jako nizkih cenah.
 Prodajem tudi tamljan za cerkve:
 Lacrima najfinejši klgr. po gl. 1.20
 „ običajni „ „ „ 1.—
 Granis „ „ „ —.60
 Blago pošilja se na vse strani avstro-ogerske monarhije poštnine prosto.

Izložba pohištva in tapetarij
 z Dunaja in iz Trsta
 od **ANGELA DELPIN**
 Via Torrente 32, i. n. nasproti gledališču Armonia
 Jedini kraj, kjer se dobiva zares dobro pohištvo. Fina oprava in spalnice od 235 gl. navrej. — Oprave za jedilnice od 168 gl. do 260 gl. vsakovrstne solidne mobilije za vsaki stan. Sobe od 136 do 160 gl. Radi neznatnih stroškov najemnine in drugoga, so prave konkurenčne cene. To dokazuje velika razprodaja.
 Vsa, ki se ženi, naj si ogleda.